

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI.</p> <p>Pentru Austro-Ungari'a : Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr. Pentru Romani'a si strainetate: Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU :</p> <p>Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Èr banii de prenumeratiune la TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.</p>
--	---	---

O cestiune la ordinea dilei.

Cu di'ua de 1. Septemvre a. c. a intratu in viétia legea noua, prin carea asupra spirtului si in genere asupra tuturor vinarsuriloru s'a eiectatu o dare noua supletoria.

Prin acésta dare, pre carea trebuie se-o platésca imediatu fiecare posesoru de spirtu, si in genere de vinarsuri, tóte vinarsurile s'au scumpitu, si se voru scumpi in mare mesura.

Luandu notiția despre faptulul acest'a, credemu, ca este detorinti'a nóstra cá se tractámu cestiunea beuturii de vinarsu din punctulu de vedere alu stării si desvoltării sanitarie si intelectuale-morale a poporului nostru.

Ni-se face adesea imputarea, si pana la unu anumitu gradu trebuie se recunóscemu si noi, ca in unele pàrti plugariulu nostru este supusu patimei beuturii de vinarsu.

Si nimenea nu se mai indoiesce astadi, beatur'a de vinarsu este unu vitiu otravitoriu si omoritoriu, unu pecatu din cele mai mari in contra stării si desvoltării sanitarie, intelectuale si morale a ori carui poporu.

Biseric'a si scól'a au chiamarea a lucrá la sterpirea ori carui vitiu din poporu; si fiend beatur'a de vinarsu unu vitiu si pecatu atât de mare, este naturalu, ca ochii bisericeii si ai scólei nóstre trebuiescu se fia cu deosebire atientiti asupra acestui vitiu, si cu tóta tari'a si puterea, de carea dispune, avemu toti detorinti'a se lucrámu la sterpirea lui.

Dar cu patimile omenesci este greu a te luptá! Patim'a este órba, nu vede, n'aude, si nu voesce se scie de nici unu feliu de argumentu. Cand se ingroniéza inse omului ocaziunea de a satisface, seau a-si indestuli o slabitiune, seau o patima, atunci positiunea celui ce voiesce se-se indrepteze pre sene, si se indrepteze pre altii, devine mai usióra; si indreptarea mai usior realisabila.

Cá dovéda despre acést'a ne póte servi faptulul observatu chiar in anulu acest'a cu consumatiunea tutunului. Fumatulu este neaperatu o patima, si fumatoriulu nu arare ori mai prefera a fumá decât chiar a mancá; si cu tóte acestea urcandu-se in anulu acest'a pretiulu tutunului, prin repórtele oficiale publicate s'a constatatu, ca dela urcarea pretiului tutunului s'a fumatu mai putien, decât in anii precedenti, cand pretiulu tutunului era mai eftinu.

De aceea noi privimu in urcarea pretiului spirtului si vinarsului o inprejurare favoritoria pentru biserica si pentru scóla de a lucrá la sterpirea, seau celu putien la moderarea acestui vitiu acolo, unde este trebuintia.

Si cu bucuria inregistrámu scirea, ce o primimu, ca chiar in vederea urcării pretiului vinarsului preotii si invetiatorii nostri din unele comune ale nóstre au intrunitu poporulu in adunári, si au luat hotarierea, a-se abtiené cu totulu dela beatur'a de vinarsu si a-se constitui in reuniuni de moderatiune. Sunt ómeni seriosi ómenii, cari ne impartasiescu acésta scire, de aceea avemu tóta credinti'a si increderea, ca pasulu intreprinsu de densii este o actiune seriósa, precum si merita se fia. O credemu acést'a cu atât mai vertos, cu cât ni-se spune, ca poporulu audindu de urcarea pretiului, s'a ganditu si a recunoscutu insusi, ca intre inprejurările cele grele, si luptandu cu seraci'a lui generala, — nu o mai póte duce cu modulu seu de viétia, si ca faptice din cascigulu lui nu-i mai remane nimicu, ce ar poté intrebuintia si pentru beutura de vinarsu, pentru acestu luesu otravitoriu.

Apoi mai este inca o inprejurare, carea chiar acum, cand pretiulu vinarsului s'a urcatu, nu póte romané afara din compena, si anume: ca speculantii si arenda-sii, cari vendu vinarsulu poporului, mai cu seama, se dice, ca prin sate, au vendutu si in trecutu acésta beutura amestecata cu diferite ingredientie, care de care mai strigatióse sanatótii. Acum fiend vinarsulu scumpu si scumpitu prin dare, speculantii cari an in

vedere cascigulu loru, pentru cá se póta realisá acelu cascigu voru, vindé si mai multe din aceste ingrediente in locu de vinarsu, — si astfelu starea sanitaría a consumatoriloru de acestu soi de beuturi falsificate se va atacá, si va decadé totu mai multu.

* * *

De aceea noi credemu, ca acum este momentulu celu mai oportunu pentru biserica si pentru scóla, si respective pentru preoti si invetiatori de a lucrá cu succesu incontra vitiului beuturii de vinarsu. Vorb'a este se aflámu modulu, si calea, pre carea mergendu se potém combate acestu vitiu.

Si in privinti'a acést'a ne-a prevenitu cu invetiatur'a unii frati preoti si invetiatori din câte v'a comune, cari ne spunu, ca in vederea faptului, ca vinarsulu se scumpesce, au intrunitu poporulu, si a desbatutu cu densulu acésta cestiune, si rezultatulu acestoru desbateri a fost, ca s'au gasitu multi ómeni din poporu, cari s'au angagiatu cu onórea loru, ca se voru abtiené dela beatur'a de vinarsu. S'a formatu deci in câte v'a comune unu bunu curentu incontra beuturii de vinarsu, si avem tóta nadejdea, ca mananduse bine acestu curentu elu se va latí totu mai multu, si rezultatulu va fi, ca elu se va popularisá totu mai multu, si si-va dá rezultatele sale binefacterórie.

De aceea repetimu, lucrarea mai cu succesu si mai cu sporiu incontra vitiului beuturii de vinarsu este astadi o cestiune la ordinea dilei; si pentru cá in totu loculu se potém face câte cev'a incontra acestui vitiu, este bine cá in totu loculu se-ne ocupámu de dens'a. Si cá se nu gresimu, si cá se nu fim reu intielesi, repetimu, ca noi tractámu cestiunea numai din punctulu de vedere alu desvoltáarii sanitarie si alu desvoltáarii morale a poporului.

Este faptu, ca beatur'a de vinarsu este unu vitiu omoritoriu, si in acelasi timpu faptu este, ca biserica are detorinti'a de a combate si a lucrá la sterpirea acestui vitiu din poporu; ér acum, noue asia ni-se pare, timpulu ne este bine venit, — pentru ca cu cât este pentru cinev'a mai grea calea de a-si procurá mijlócele pentru satisfacerea unei patimi, cu atât este mai usióra indreptarea, seau daca acést'a s'ar aretá cu totul cu nepotintia, cu atât este mai usior de realisatu moderatiunea; ér moderatiunea este calea, carea facia de ori ce patima conduce incetu, dar siguru la total'a ei sterpire.

* * *

Cand apelámu deci la inim'a si mintea fratiloru preoti si invetiatori in acésta cestiune, mai amintimu inea o imprejurare de mare importantia, carea ne spune, ca trebuie se facem de urgentia ceea ce ne va fi cu potintia in acésta cestiune.

In timpulu din urma comisiunile de asentare au constatatu in multe cercuri locuite de romani, ca multi

dintre feciorii poporului nostru sunt slabi si nesanososi; ér acésta imprejurare se atribuie parte traiului reu, parte mai cu seama beuturii de vinarsu. Totu din aceste doue imprejurári provine, ca la noi tifr'a mortalitáti este pré mare; si morburile contagióse, cari se ivescu intre prunci facu la noi fórté multe victime.

Apoi traiulu reu si beatur'a de vinarsu s'a observatu, ca mergu mana-n mana. Cu cât poporulu seracesce cu atât in desperarea s'a este mai aplecatu la beatur'a de vinarsu. Acum inse scumpindu-se vinarsulu omului seracu i-se ingreuiéza modulu de a si-lu cascigá, si daca pre langa acésta greutate va fi si capacítatu si luminatu asupra relorlu consecintie ale beuturii de vinarsu, atunci se poté ajutá fórté multu desvoltáarii sanitarie si in acelasi timpu desvoltáarii intelectuale si morale a poporului nostru.

In totu satulu si in totu loculu se afla câte o frunte de ómeni, cari se luminéza, si se potu luminá si capacítá usioru facia de totu ceea ce este bine. Si deci cu nepotintia ni-se pare, cá se nu se gasésca, si se nu se póta gasí in totu loculu acesti ómeni spre a-se poté constitui intr'o reuniune de moderatiune care reuniune, sperámu, ca va intruní totu mai multi membri in sinulu ei, pana cand va aduná in sinulu ei satulu intregu.

Preotulu si invetiatoriulu bisericei nóstre nu este numai preotu si invetiatoriu, care se fia multiemitu a-si face detorinti'a numai in biserica si in scóla, ci este mai multu. Preotulu si invetiatoriulu trebuie se fia la noi o sentinela, carea se priveghieze, si se observeze fiecare pasu alu poporului; si apoi pre bas'a celoru observate si observande se invetie, si se indrepteze cu duchulu blandetilorlu, cu duchulu evangheliei relele, pre cari le observéza, ca se ivescu in poporu.

Ér starea sanitaría a ori carui poporu fiend bas'a si fundamentulu pentru desvoltarea lui intelectuala si morala, cestiunea, de carea vorbimu, ni-se pare noue o cestiune de fórté mare importantia. De aceea luandu la inima si studiandu cu tóta tari'a si puterea mintii starea sanitaría a poporului se ne facemu si pre acestu terenu detorinti'a in totu loculu, unde este trebuintia.

Cuventu catra fratii preoti.

II.

Despre classa a IV-a darei de cascigu.

Conform articlului de lege XXIX. §. 2. din anulu 1875. intre alti amplotiati s'a clasificat si preotimea in classa a IV, carea servesce de cinosura la arunculu darei de cascigu. Scim pré bine, cum despre acestu cascig fiecare preotu are se-si insinue insusi cu provocare la conscintiositatea s'a de cive al statului fasionare in fiecare anu. Scim apoi din esperientia cum cu aceste fasionari in — sarcin'a preotilorlu se potu face feliurite abusuri, de unde apoi urmarea e aceea: ca preotii nostrii au se supórte si de acele

sarcini, cari altcum in intielesulu legiloru n'ar fi datori se le solvéscă. Am datu de casuri, unde sub titlulu de aequivalentu in locu de arunculu anualu de 12—17 fl. — pe bas'a incorectei fasionări — in restimp de 15—20 ani s'a repartat dupa sessiunea parochiala in ficare nnu sub acestu titlu 60—87 fl. Acésta supra solvire intrunu restimpu de 10 ani numai la unu preotu face o suma de 600 fl. Timpulu prescriu pentru reclamare a espiratu, de unde sumele enorme solvite de densii sunt perdute pentru totdeuna. In tocma asia o patiesc multi cu darea de persóna. Ma unii dintre dnii notari cu deosebi unde nu harmoniéza bine cu preotii, in hiperzelulu loru si bunavointi'a, cu carea se arata catra preoti; ne mai insarcinéza si cu dări: „comunale, comitatense, regulare de ape, robota comitatensa, etc.“

Nu se pote trage la indoiéla, tote aceste sunt regulate prin legi sanctionate, la timpulu seu publicate in buletinele oficiose, in fine tiparite in feliurite editiuni, deci ii-sta in libera voie ficaruia cetianu a si le procura si studia in interesul seu propriu. Dara cine nu va recunósce, cum nóue preotiloru de la sate nu ni permitu imprejurările materiale ca se ni putemu procura si de acele carti, care nu se tienu stricte de sfer'a nóstra de activitate; si asia neavendu cunoscintia despre laturea cea buna si nóue favoritóre a legiloru, in cele mai multe casuri ne trezimu cu esecutiunea fóra ca se ne scimu de unde si pentru ce. Apoi scus'a cu: „nescirea legiloru“ nu duce la nici un rezultat.

Pe bas'a acestoru consideratiuni presupunu a face atare servitiu aceloru frati preoti, carii n'au avutu ocaziune de a se informá singuri despre favorurile date noue prin lege — daca li voiu comunicá in acésta stim. fóie, — spre orientare unele dispu-setiuni ale legii.

De astadata e vorb'a despre darea de castigu. Pe bas'a susprovocatei legi in cólele de fasionare, care ni se tramitu in ficare an din partea antistei comunale suntem datori a inscrie tóte venitele nóstre avute in anulu trecut, si care sunt impreunate cu dotatiunea nóstra parochiala, astfelu dupa cum acelea au crescutu, ori scadiutu in decursulu anului. In aceste cóle avemu deci se inducemu.

a) *dotatiunea seu plat'a fixa* si'n naturale, carea o avemu dela comuna, poporu ori altu izvoru óre care in bani gata, ori naturale. Aceste din urma pe bas'a §. 28. al acestei legi — in comparatiune cu pretiurile de piatia au se se compute in bani. — In obiectulu acest'a legea pentru noi are dispu-setiuni favorabile: Naturalele in satele, care stau situate in pàrti mai laterale, au se fie computate in pretiu mai efin, decât in acelea care stau in apropierea statiuniloru de cali ferate, ori in acele orasiele unde sunt piatie si care sunt centrulu unoru officii mai inalte publice. Ofician-tii dela oficiele de dare de multe ori au coresu si coriga si astadi sumele induse de catra preoti com-

putându pretiulu bucateloru dupa cum a fostu in piatiele lora. Comisiunile reclamatóre inse la tóte ocaziunile reducu sumele la pretiurile nominale — se intielege daca se face reclamare — deórece legea apariat dispune cum pretiurile au se fie compute conform inpregiurariloru locale, si nu dupa celu dela orasie.

b) *Venitul stolariu.* Sub acest nume se intielegu nunumai tacele incasate dela: botezuri, cununii, inmormentari si estrase; — ci si acelea, pre care preotulu le capata dela unele functiuni care le sevarsiesce pela casele credintiosiloru.

La acestu punctu am se atragu atentiunea Dloru preoti ca conform cerculariului dat decatra Ministeriulu de finantie sub 4. Martie 1887. Nr. 21,551., „*stol'a*“ intocma ca cealalta dotatiune nu apartiene de classa I-a cu 10⁰/₀. ci de cea a IV. de unde si de dupa venitele stolare arunculu are se-se face conform cheiei aci folosite. Tocma am aflatu, cum oficiele de dare séu chiar si comisiunile si in timpurile cele mai din urma repartarea de dupa aceste venite o faceau cu 10⁰/₀. De aici urméza, ca multi preoti se vaeta, ca sunt prea tare insarcinati cu dări grele fóra ca se scie de unde devin acestea. Au obvenitu casuri, unde oficiele de dare luandu de basa informatiunile reutatióse ale unor'a, venitele stolare le-au redicatu la sume enorme! Eta dara izvorulu din care resar darile cele grele.

c) La ficare parochie de regula ca dotatiune preotiésca apartiene si câte o sesiune ori $\frac{1}{2}$ de pament. Venitulu acestei sesiuni séu pament numai atunci trebuie luat in cól'a de fasionare, daca dupa acésta sesiune nu preotulu ci comun'a bisericésca o solvesce. Sessiunile parochiale conform dispu-setiunei edate de catra Ministeriulu de finantie dto 1. Martie 1870. No. 13407. — dupa ce ele deja sunt insarcinate cu dare dupa pament, nu se pot luá de nou si sub dare *de cascigu*. In acelu casu insa când folosulu lu-iea preotulu — éra contributiunea o solvesce altulu — atunci in cól'a de fasionare trebuie indusu *venitulu curatu alu catastrului*; — pe când daca sesiunea ar fi esarendata atunci inducemu sum'a arendeii.

d) *daca cu dotatiunea preotiésca ar fi impreunatu si usufructulu unoru mori, birturi ori alte drep-turi de regale; — acestea inca trebuescu induse, dara in rubric'a observatiuniloru séu rubrica separata; — deórece de dupa dispu-setiunea Ministrului de finantie publicata sub 4. Martie 1870. Nro 21750. apartien-du acestea de classa I. deja cu 10⁰/₀ s'a si luat separatu sub dare; aici inca vine de observatu ca din venitulu brutu 5⁰/₀ avemu drept se detragemu *sub titlulu de sustienere si manipulasiune*.*

e) Acei preoti, carii — si primescu salarele sale dela atari casse publice de statu; aceste summe nu trebuie induse in cólele de fasionare, deórece darea de cascigu dupa aceste salare o-arunca autoritatile finan-

tiale fóra întrebarea nóstra si se si încaséza prin detrageri lunare ori semestrale prin officiantii cassei.

Pertractandu pena aci sarcinile care suntenu deobligati ale induce in fassiunile nóstre urméza se atingu si acele, care conform legiloru avemu dreptu se le detragemu din venitele recunoscute, astfeliu sunt :

a) dotatiunea, carea o solvimu capelanului, eara invetiatorii suplentului ; — deórece densii inca sunt deobligati de a'-si insinúa fassionarile sale si de aci a si solvi darea dupa venitele loru.

b) Dupa ce sunt si de acele parochii, la care apartienu astfeliu de filiale, in care preotulu are se seversiéscá in unele duminici ori sárbatori slujbe bisericesci ; ori pentru tienerea catichisáarii face mai ade-seori excursiuni in filiale ; — in astfeliu de inpregiurari daca cu aceste ocaasiun i n'ar primi trasura gratuita — ci sarcin'a acést'a ar trebui se o sup-órte insusi preotulu — pe bas'a §. 5. art. XXIX. din 1875 ; — din venitul brutu preotulu are dreptu se detraga sum'a întreaga, pre carea o solvesce pentru antreprinsura, séu tóte spesele acelea, care sunt inpreunate cu sustinerea a lor 2 cai.

c) Preotii pensionati si capelanii inca sunt deobligati de a insinúa fasionári avend intru tóte a se acomodá celoru mai sasu cuprinse cu acea deosebire : ca acesti'a pe bas'a §. 5. din legea sus provocata nu sunt datori a induce acele sume, care escoptional-minte li s'a concesu pe unu timpu óre care nehotarítu sab titlu de ajutoriu ori premiu — va se dica care nu li formeza dotatiune regulata si sigura. Preotii pensionati darea de cascigu inca a solvescu de dupa classa IV, atunci daca pensiunea nu o trugu din fonduri private ale reuniuniloru ori asociatiuniloru private cum sunt d. e. fondurile preotiesci diecesane, deórece conform punctului f) din sus amintitul §. 5. alu legii aceste pensiuni sunt scutite de sub darea de cascigu.

d) Totu de acestu favoru se bucura si invetiatorii pensionati, data si tragu pensiunile din fondurile private a le reuniuniloru invetiatoresci.

e) Legea s'a îngrijitu si de sortea clopotariloru (a servitorilor bisericesci, cresniciloru.) Acesti'a daca n'au avere privata si alta ocupatiune ci se sustiea numai din leaf'a, carea o au cá atari ; — insinuandu fassiunile loru sub acestu titlu pot ajunge acel favoru, cá in locu de classa I. se vor luá si ei in ce a IV. carea pentru ei este cu multu mai usióra. Acestu favoru inse numai atunci lu-potu ajunge, daca venitul loru ajunge la 100 fl, cáci legea pre cei cu venite mai putiene de 100 fl. nu-i primisce in classa IV.

Spre orientare afflu de lipsa a inregistrá tarif'a dupa carea au se solvesca darea de castigu acei preotii cari au lefe fixe in bani gata :

Dupa	100 fl.	salariulu	anualu	1 fl.
"	200 "	"	"	2 "
"	300 "	"	"	3 "
"	400 "	"	"	4 "

Dupa	500 fl.	salariulu	anualu	5 fl.
"	600 "	"	"	7 "
"	700 "	"	"	9 "
"	800 "	"	"	11 "
"	900 "	"	"	13 "
"	1000 "	"	"	15 "
"	1100 "	"	"	17 "
"	1200 "	"	"	19 "
"	1400 "	"	"	23 "
"	1500 "	"	"	25 "
"	1600 "	"	"	28 "
"	1700 "	"	"	31 "
"	1800 "	"	"	34 "
"	1900 "	"	"	37 "
"	2000 "	"	"	40 "

Apoi dela 2000—2500 la fiecare suta cu cate 3 fl. mai mult.

Dela 2500—3000 la suta cu 4 fl. mai mult.

" 3000—3500 " " " 5 " " "

" 4000—4500 " " " 6 " " "

" 4500—5000 " " " 7 " " "

Dela 6000 fl. in sus pentru fiecare suta cu 10 fl. mai mult. Sumele care nu forméza 100 întreaga nu cadu sub dare d. e. la 1999 fl. numai 1900 fl. se computa cu 37 fl.

Svetoniu Petroviciu,
parochu.

Epistólele parochului betranu.

XI.

Iubite Nepóte! — Mi-pare bine cá ai sositu a-casa sanatosu si in pace dela feredeu. — De cand ti-am fostu scrisu mai pe urma, unu lucru mare s'a intemplat pe la noi. Caletoriele imperatiloru, intalnirile ministriloru, despartirea craiului Milanu de catra craiés'a sa Natalia s. a., s. a. — Tóte suntu lucruri mai mici inse de cátu celu-ce s'a intemplat la noi. — S'a scumpitu adeca vinarsulu. Ómenii de pe aicia nu vorbescu despre alt'a, decât despre acést'a, ba erau se faca aratare asupra arendasialui, de cumva nu-ii opreamu eu dela propusulu loru. Insusi preotii de prin vecini se necajescu, unii cá nu sciu ce se se faca cu cádile si cu caldările, altii pentruca au prunisce mari, si nu li se platesce ostanél'a si chelt'iel'a. Parintele Ilie ar fi doritu, se se lesnéscá inca, in locu se se scumpéscá, pentruca (intre noi fia dísu) i-cam place a luá parte la incredintiári, ba nici de uspetie nu se cam feresce ; parintele Georgie se searpéna in barba, pentru-cá la San-Méndru trecutu n'a potutu vinde nemicu la tergulu Aradului, si asia i-a ramasu totu vinarsulu pe capu — si apoi de ce se tainuiescu — insusi parintele Michaiu, carele candu se semtiá cam reu, indata se vindecá cáte cu unu pahar de vinarsu, si din cas'a carui'a — a buna-óra cá farin'a din cas'a veduvei din St'a Scriptura — nici candu nu s'a gatatu vinarsulu, — s'a superatu pentru-cá a tre-

buitu se platésca finantiloru o frumósa suma de bani, numai pentru-cà a lasatu de i s'a rînceditu beutur'a in dóue vase din camara. Din intrég'a acésta invalmesiéla mai limpede a scapatu parintele Terentiu, la carele n'au potutu incapé nici iususi finantii, findea n'au avutu nimenea nici unu prepusu cà dóra si la densulu s'ar rîncedi ceva, fiind adeca densulu omu modernu (cum se díce) si deci mai cu bagare de séma la intemparile din lume. Acum incepemu noi a pretivi invetiatur'a parintelui Terentiu.

Eu Iubite nepóte! Ti-marturisescu, nu sciu cum ar fi mai bine: cu vinarsu lesne, séu cu vinarsu scumpu. Déca e lesne, poporulu lu-prea folosesece, deci aduce seracia si slabia; scumpindu-se, multi se scapeta de unu izvoru de venitu, ce l'au avutu pana acuma; viitoriulu va aratá cum e mai bine. Dóra si pana atanci ar fi bine déca chiar din prilejulu acest'a s'aru silí fratii preoti se infiintieze insotiri pentru retinerea dela beuturi; vremea ar fi nimerita.

Ti-asiu mai scrie despre unu lucru, déca asiu scí cà nu te opacescu dela multele dtale lucruri de dirigatoria. — Se scrie adeca multu prin gazete, cà dela anulu nou ce vine, voru se incete regalele, adeca domnii de pamentu nu voru avé dreptu se-si tiena arendasi, nici birturi. Déca s'ar adeverí sc'rea acést'a, apoi domnii de pamentu voru cautá se vindia casele, in cari au locuitu arendasii, si cari erau birturi. DTa scii bine, cà aceste casi suntu frumóse si tari si ce e mai de luatu in socotintia; mai pre totu loculu — suntu in apropiarea bisericeii. — Eu mi-am aruncatu privirea spre un'a din acestea, cá se o cumperu de scóla; ce e dreptu — acuma e birtu satescu adeca domnescu, dar o festania buna cređu cà ar izgoní tóte duchurile necurate diatr'ensulu. Milacomia pe birtulu acest'a, pentru cà credi cà e anumitu de scóla dupa planurile cele mai nóue; in localitatea, unde astadi se mesura beutur'a, n'ar trebú decát se asiediamu scauniele, si e gata salonulu de invetiamentu (asia díce invetiatoriulu nostru catra scóla), vederosu, uscatu, naltu, la feresti cu róte, prin cari iesu aerulu celu stricatu si totodata intra celu curatu; in localulu birtasiulu ar locuí invetiatoriulu in cele dóue sobe pingalite si sanatóse. Ocolulu e largu, gradin'a mare, gardulu naltu si tare, cu unu cuventu tóte suntu la locu si dupa planu, — numai unde-su banii! — Afara de DTale Iubite Nepóte! — numai invetiatoriulu am mai impartasitu lucrulu acest'a, si densulu de atuncia nu mi stá din cóste ca ori-si-cum se amblámu in rondulu acel'a, ca se cumperámu birtulu de scóla. Vorb'a lui cea mai puternica, pria carea a luatu putere asupra mea — este: „cà ocaziune ca acést'a póte nu ni se va mai dá.“ — Apoi de rendulu de bani, densulu me indrépta la epitropu, au la Meritul Consistoriu, dicandu-mi cà si dta ni-a stá intr'ajutoriu (va se díca: chizesia), apoi me mai indruma pe la casele de pastrare, si me in-

drépta sermanulu in tóte partile, numai se cumperámu birtulu de scóla, cà apoi si densulu va stá si cu mai mare zelu de scolari ca se se faca ómeni din ei. — De alta parte parintele Terentiu me indémna se cumperámu birtulu de casa parochiala pentru cà are stalau, siopru, si alte nemiscátore, de cari nu suntu de lipsa la o scóla, dar cu privire la bani — nici densulu nu scie alta cale de cátu cea aratata de invetiatoriulu.

— Bine ar fi, le-am respunsu amenduror'a, dar déca nu poti, — nu poti.

Te rogu Iubite Nepóte! lucrulu acest'a se-lu tieni in taina pana ce vomu vedé ce se va alege din elu.

Dela adunarea generala

a invetiatoriloru din tractulu Lipovei.

Domnule redactoru!

Adunarea generala a invetiatoriloru din tract. Lipovei s'a tînutu in 2/14. Aug. a. c. Dupa deschidere prin dlu vicepresiedinte Blasiu Codreanu se pertractara obiectele puse la ordinea dilei conform programului. Apoi urma restaurarea. In numele functionariloru vicepresiedintele B.-Codreanu multiemi pentru incredere, si apoi suspinse siedinti'a pentru 10 minute. Redeschidiendu-se siedinti'a dupa acest'a sub presidiulu dlui presiedinte ad hoc Constantin Cretianu adunarea decise in unanimitate, cá se róge pre parintele protopresviteru tractualu Voicu Hamsea se primésca functiunea de presiedinte conducetoriu alu reuniunei, si totu de odata esmise o deputatiune, carea se-lu invite si róge, cá se primésca acésta functiune. Dupa acést'a se alese de I. vicepresiedinte dlu C. Cretianu II. vicepresiedinte dlu Ioanichie Nistoru, casariu dlu Ioan Tuducescu, controloru dlu Darie Puticiu ér de notariu dlu Georgiu Iosifu.

Totu in siedinti'a de inainte de amedi se alesera s membri comitetului.

In siedinti'a de dupa amédi presentandu-se in mijloculu adunárii parintele protopresviteru fu binecuventatu de presiedintele ad hoc si invitatu a ocupá loculu presiedialu. Noulu presiedinte luandu cuventulu dechiara, ca desi este fórtu multu ocupatu cu functiunea s'a de protopresviteru, totusi in convingerea, ca si pre acésta cale va poté servi bisericeii si natiunei sale a primitu acestu oficiu de onóre, cu atát mai vertos, ca spera, ca toti drii invetiatori sunt inspirati de gréu'a loru chiamare, si condusi de acésta inspiratiune, nu se póte, cá reuniunea se nu prospereze.

La acestu cuventu respundiendu dlu Blasiu Codreanu intr'unu frumosu discursu felicitá pre noulu presiedinte. Apoi se continuara obiectele din programa, decurgendu desbaterile in cea mai frumósa ordine.

Terminandu acestu scurtu reportu, mi-permitu, dle redactoru, a face o mica observare.

Orasiulu Lipov'a este unu locu centralu, in carele noi invetiatorii putem se-ne creámu unu centru, in jurulu.

carui'a toti cei din acestu tractu se-ne putem grupá, si se putem deveni unu „sufletu si o sentire“ intru a lucrá pre altariulu bisericeii si luminárii neamului romanescu.

Constituiti de nou nu ne remane, decât se-ne stimámu ceea ce avemu, se lucrámu cá membri activi ai reuniunei, se ne intrunimú cá mai desu, cá se ne espunemu unii altor'a vederile si esperientiele, cá astfelii se-ne intarimú, si inarmámú totu mai multu pentru inaintarea si prosperarea bisericeii si scólei nóstre. Z.

D i v e r s e.

* *Santire de biserica.* Astadi se va oficiá prin Escelenti'a S'a, parintele Archiepiscopu si Metropolitu Miron Romanul si Pré Santi'a S'a, parintele Episcopu alu Aradului Ioan Metian santirea bisericeii noue din comun'a Meziessiu, loculu natalu alu Escelentiei Sale, parintelui Archiepiscopu si Metropolitu.

* *Consistoriulu metropolitanu* este conchiamatu prin cerculariu Escelentiei Sale, parintelui Archiepiscopu si Metropolitu Miron Romanul in siedinti'a plenariu pre diu'a de 26. Septemvre (8. Octomvre) a. c. Totu atunci se voru tiené i siedintiele senateloru particulare.

* *In comun'a Meha'a* s'a intemplatú dílele trecute unu accidentu fórté regretabilu, si anuane din porunc'a preotului si invetiatoriului serbescu nisce zidari s'au apucatu se darime zidulu, ce desparte sai'a scólei romane de cea serbesca, aflatórie amendoue in edificiulu scolariu comunu, — cá astfelii se impedece inceperea instructiunei in scól'a romanésca. Nu le-a succesu inse din caus'a ce a intrevenitu autoritatea politica. Cercetarea urméza, si sperámú, ca comun'a bisericeésca romana si va primí cuvenita satisfactiune.

* *Cu conducerea interimala* a ministeriului de culte si instructiune publica consiliulu de ministri a incredintiata in modu provisoriu pre ministrulu de comerciu si lucrári publice, Escel. S'a, dlu Gabriel Baross sub responsabilitatea secretariului de statu, dlu Albert Berzeviczy.

* *Prelegerile* la seminariulu diecesanu romanu ortodocsu din Aradu s'au inceputu in 3. Septemvre cal. nou a. c. Elevi inscrisi in despartimentulu preparandialu sunt 118, ér in despartimentulu teologicu sunt 65, de toti 183.

* *Minunile fonografului.* — Noi experientie s'au facutu Mercuri sear'a la clubulu preseii din Londra cu noulu fonografu a lui Edisonu. Phonogramele primite acumu 15 díle, au fostu reproducute pentru a doua oara si fie care cuvénú a fostu ascultatú forte distinctu de cátra societate numeroasa care umplea marele salonu alu clubulu. Una din experientie cele mai interesante a fostu reproducerea de cátra imprimerie unu discursu pronuntiatu de instrumental. — Phonografulu apoi a reprodustu diferite parci din unu hymnu cantatu de cátra unu actoru precum si modulatiunile unei piese de musica

cantata cu flautulu. Nu s'a fixatu cu anume servicii va aduce noulu instrumentu, dar cum d. Edisonu a inceputu fabricarea fonografelor pe o scara intinsa cu totulu, chiar luna viitoare va putea se furniseze 100 instrumente, si atunci s'ar putea se fie cine-va mai bine informatu.

* *Piati'a Aradului* din Vineri'a trecut'a : Gráu de celu mai greu 7.20 fl. celu mediu 6.90 fl, ér celu amestecatú, gráu, 6.60 fl. — Orzulu s'a vendutu cu 4.90 fl. — Cucuruзу nou per 100 chgr. 6 fl.

* *Unu orasiu vechiu.* In guvernamentulu Volga s'a descoperitu unu orasiu vechiu. O escursiune archiologica a facutu acésta descoperire. Pe partea drépta a Volgei s'au gasita, pe o intindere de 2 verste si jumetate, remasitiile unui mare orasiu vechiu, care a avutu o cultura fórté inalta, caci s'au gasita bacati de marmuri cioplitá, apeducte si alte lucruri fórté importante. Densii au mai gasitu acolo multe monete arabe, persiane si tatare.

* *Multiamita publica.* Penútra biserice'a gr. or. din Beiusiu au mai contribuitu :

In list'a IX. Reverendissimulu domnu protosincelu in Caransebesiu : *Filaretu Musta* colectante. Dela Dni'a S'a 5 fl, dnu Gerasimu Sêrbu professoru 1 fl, Ioanu Pinciu profes. 50 cr, Stefanu Velovanu directoru 1 fl, Iuliu Olariu prof. 1 fl, George Petrescu prof. 1 fl, Nicol. Velcu invetiat. 50 cr, Georgiu Busu preotu 50 cr, Georgiu Capetu 50 cr, Elena Capetu 50 cr, Vasile Sacalazaru 1 fl, Ivanta Berda 50 cr, Iefte Biju jun. 1 fl, Ioanu Socaciu 50 cr, Ioanu Stoianu parochu 1 fl, Andreiu Meda Valdeni 50 cr, Georgiu Bona 20 cr Caransebes, Antoniu Novacescu 80 cr, Rudolf Schwobu 50 cr, Aurelu Dobsanu not. Vale-boului 50 cr, la olalta 18 fl.

In colect'a X. a dlui *Demetriu Ganea*, preotu in Semlacu :

Dela domnia S'a 1 fl, Liubitia Ganea preotésa 50 cr, Livia Ganea 50 cr, Nicolau Ionescu preotu Semlacu 1 fl, Grigoriu Rosiu invetiatoru 50 cr, Lazaru Ionescu invetiatoru 50 cr, Titu Gulesiu 50 cr, Lazaru Istinu 50 cr, Ioanu Calusieru economu 1 fl, Teodor Tiultiu 20 cr, Nicolau Hertiegu 40 cr, Ilie Pascariu 20 cr, Lazaru Nuna 10 cr, Gligoru Mocianu 20 cr, Teodor Ionutiasiu 10 cr, Ilie Barna 20 cr, Teodoru Ionutiasiu epitropu 50 cr, Spitzer Lipót 30 cr, Blezsák Mátyás 50 cr, Lazar Adamouiei parochu 1 fl, Cornelu Adamovici student 50 cr, Dragina Adamoviciu 50 cr, Sigismund Rajta 50 cr, de tot 11 fl 20 cr.

In colect'a Domnei *Marie Valtner*, nascuta Cosma din Nyiregyháza :

Dela Domni'a S'a 10 fl, dela D. Dorics Ambrus 5 fl, suma 15 fl.

In colecta Dlui *Ilie Traila*, advocatu in Oravitia: Dela domni'a S'a 5 fl, dela dl. Ioanu Lepa advocatu 3 fl, deolalta 8 fl.

Dela Dlu *Georgiu Hornoiu*, din Adony 5 fl.

Dela Dlu Dr. A. *Tincu*, advocatu in Orostia 1 fl.

Beiusiu, in 2/14. Augustu 1888.

(Va urmá.)

Comitetulu parochialu gr. or.

* *Departarea corpuriloru streine din ochiu.* Luamu din „Pop Sciene New“ urmatorulu sfatu alu unui medicu : Inaintea cu vr'o cáti-va ani caletoreamu

pe o locomotiva; când deschisa conductorulu feréstra de dinainte, imi sburá o bucacica de cenuse in ochiu, care imi causá cea mai violenta durere. Incepui a freca ochiulu cu amendoue manile, cand conductorulu me sfatui se nu frecu ochiulu lovit, ci celalaltu. Eu urmaiu sfatulu datu, si in curend simtii cum grauncele de cenuse se indrépta spre códa ochiului. Dupa o frecare de câteva minute séu si mai lunga, aflaiu, când me uitaiu intr'o oglinda, grauncele pe faca mea. De aici am mai incercatu acestu mijlocu si l'am recomandatu si altora, si tot-d'auna a reusitu, déca grauntele n'a fostu asa de ascucitu, ca se sgarrae lumina ochiului si astfelu numai prin operaciune se se póta departa.

Concurse.

Pentru ocuparea statiunea invetiatoresci gr. or. rom. dela scól'a inferióra din opidulu Nadlacu, comit. Cianadului cu terminulu de alegiere la 18/30. Septemvre a. c. pe langa urmatóarele emoluminte:

- In bani gat'a 400 fl. v. a.
- 6 orgii lemne moi din cari are a-se incaldi si sal'a de invetiamentu.
- Pentru servitiulu scolaru 20 fl. v. a.
- Pentru conferintiele invetiatoresci — diurnele stabilite de comit. parochialu, 2 florini la di, quartiru, si carausia.

e) Quartiru liberu cu gradina de legumi.

Dela recurrenti se recere a avea cualificatiunea receruta pentru statiunile invetiatoresci de clas'a prima, adeca: a avea testimoniu de cualificatiune de clasa prima, si testimoniu de limb'a magiara.

Alesulu de o camdata va fi numai provisoriu aplicatu, óra dupa o purtare buna se va intari definitivu.

Aspirantii la acestu postu au a-si trimite recoursele loru adresate comit. parochialu Reverendissimulu Domnu Teodoru Popoviciu parochu si inspect. de scóle in Sietinu (Sajtény) com. Cianadu; ér pana la terminulu de alegiere au a-se presentá in Sta biseric'a celu putinu una data spre a-si aretá destaritatile incele rituale. — Recursele intrate in diu'a alegerii nu se voru primi.

Datu in Nadlacu, din sied. com. paroch. tienuta la 14/26. Aug. 1888.

Pavelu Rosiutiu, m. p.
pres. com. par.

Cu invoirea mea: TEODORU POPOVICIU, m. p. insp. scolaru.

In urmare ordinatiunei Venerabilulu Consistoriu Oradanu de dtto 22. Iuniu a. c. Nr. 524. Sc. pentru statiunea invetiatorésca din comuna Meziadu se escrie concursu pelanga urmatoriulu salariu:

- In bani gata 105 fl, b) 8 cubule de bucate, c) 8 stangeni de lemne, din care se va incaldi si scól'a, d) dela tóta cas'a unu fuioru, e) si venitele cantorale.

Doritori de a ocupa acest'a statiune au a-si da recoursele loru ajustate conform statutulu organicu pana la 11/23. Septemvre a. c. subscrisului protopresviteru in carea diua se va tiené si alegerea.

Datu din Siedintia Comitetulu parochialu, tienuta la 14/26. August 1888.

Comitetulu parochialu gr. or.
din Meziadu.

In contielegere cu mine: ELIA MOG'A, m. p. protopresv. Beiusiulu.

Devenindu postulu invetiatorescu din comuna Misca, cottulu Aradului protopresviteratulu Chisineulu, vacantu

prin mórtea fostulu invetiatoriu Petru Guiu, se escrie concursu cu terminu de alegere pe diua 8/20. Septemvre a. c.

Emolumintele sunt: 1) In bani gata 160 fl., 2) 10 cubule gráu, 8 cubule cucuruзу si 50 magi fênu, tote rescumperate in bani gata, 3) $8^{510}/_{1600}$ ingere catastrale pamentu parte aratoriu, parte fenatiu, 4) Pascu de 3 iugere, 5) Quartiru liberu cu 2 chilli, camara, grajdu si gradina de 800□, 6) Lemne de focu 12 orgi, din care are se se incaldiasca si scól'a, 7) Accidentiile: dela mortu mare 50 cr, dela micu 30 cr, dela maslu 40 cr, 8) Diurne pentru conferintie 10 fl, 9) Pentru curatitulu si incalditulu scólei peste anu 12 fl, 10) Spesele scripturistice dupa recerintie, le va plini epitropulu scolaru.

Alegandulu invetiatoriu pana la 31. Decemvre a. c. va avea a cede $1/2$ din totu beneficulu veduvei neuitatulu invetiatoriu Petru Guiu, in tenorea §-lui 74. a Regulamentulu congresualu de 1878.

Doritori de a fi alesi se-si adresedie recoursele, — pevedinte cu documintele necesarii in intiesulu „Statutulu Organicu“ si a „Nermelor de invetiamentu“ precum si cu atestate de portarea loru morala. — Comitetulu parochialu din Misc'a, si se le trimite Reverendissimulu din Protopresviteru si inspectoru scolaru in Kétegyháza, avendu pana la alegere a-se presenta in vreedumineca seu serbatore la biseric'a pentru de a-si areta desteritatea in celea bisericesci.

Misc'a, la 31. Iuliu 1888. st. v.

Stefan Kirillovits, m. p.
not. cem. paroch.

Ioanu Avramu, m. p.
presid. com. par.

In contielegere cu mine: PETRU CHIRILESCU, m. p. protop. si inspect. scol.

In sensulu ord. Ven. Consistoriu ddtulu 28. Aprilie a. c. Nro 554. se publica concursu pe statiunea invetiatorésca din Cladov'a, terminu de alegere 29. Augustu st. v. a. c.

Emolumintele sunt: 1) Salariu invetiatorescu 180 fl., 2) Lemne pentru invetiatori si Sala prunciloru 32 fl, 3) Pentru conferintia 5 fl, 4) Pentru scripturicu 5 fl, 5) 2 jugere pamentu, 6) Gradina de legumi si cortelu liberu.

Recurrentii au ase presenta in biseric'a de acoló pe timpulu publicari de concursu pentru a-si arata desteritatea in cantari si tipicu.

Recursele au a-se tramite subscrisului per Lugos, posta ultima Balinti, comitatulu Carasiu-Severin, in Leocusiesciu.

Leocusiescu, in 4. Augustu 1888.

Adam Ros'a, m. p.
inspect. scol.

Pentru deplinirea definitiva a statiunei invetiatorescu Fénatia-Siedistelu se escrie concursu pana la 8. Sept. v. c.

Salariulu conste din 105 fl. dela comun'a, 27 fl. 72 cr. dela dominiulu eppisc. r. cath. apoi totu dela comuna: 12 cub. de bucate, 12 stângeni de lemne, 1 cubule de pasula, 142 portii de fênu, cortelu liberu si stóle cantorale.

Recurrentii vor ave a si trimite petitiunile sale conform legiloru in rigóre, pana la 7. Sept. v. a. c. la subscrisului protopopu in Beiusu.

Beiusu, 15. Aug. v. 1888.

In contielegere cu comitet. par. din Fénatia: VASILIU PAPP, m. p. protop.

Comitetulu parochialu din Bontiesci, in protopresviteratulu Buteniloru, inspectoratulu Iosasielu, publica

concursu pentru deplinirea definitiva a postului invetiatorescu de acolo, cu terminu de alegere pe 29. Augustu (10 Septemvre) a. c.

Emolumente sunt:

a) In bani gata 124 fl. v. a., b) 12 cubule bucate, pe jumetate grâu — cucuruзу, c) 12 stângeni de lemne pentru scóla si invetiatoriu, d) Spese scripturistice 5 fl. v. a., e) Spese pentru conferintia invetiatorésca 5 fl. v. a. f) Cuartiru si gradina.

Doritorii de-a ocupá acestu postu, suntu poffiti, recursele sale ajustate conformu legii, adresate catra comitetulu parochialu din Bontiesci, a-le trimite subscrisului inspect. scol. per Al-Csíl in Dieci (Diecs.)

In contielegere cu comit. paroch.

Georgiu Lupsi'a,
preota inspect. scolariu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu din comun'a B.-Sicimusi in protopresv. Halmagiului inspectoratulu scol. Iosasielu, se escrie concursu cu terminu de alegere pe 8/20. Septemvre a. c.

Salariulu invetiatorescu este:

- 1) In bani gata 100 fl,
- 2) 5 fl. pentru rescumperarea fénului,
- 3) 5 fl. pentru conferintia invetiatorésca.
- 5) 10 sinice bucate grâu — cucuruзу,
- 6) 8 stengini de lemne, pentru scóla si invetiatoriu,
- 7) Locuintia pentru invetiatoriu, gradina si stalau pentru vite.

Invetiatorii carii voru reflecta la acestu postu, suntu poffiti recursele sale ajustate cu documentele pescrise de lege s'au barem ca sunt absoluti preparandi, adresate catra comit. paroch. de acolo, se-le trimite per Buttyin in Diecs, subscrisului inspectoru scol.

Din siedintia comitetului parochialu

Georgiu Leuc'a, m. p. preot.

In contielegere cu: GEORGIU LUPSPA, m. p. preot. inspectoru scolariu.

Pentru parochi'a din M.-Seic, impreunata cu postulu invetiatorescu se escrie concursu.

Dotatiunea preotiesca este:

1. Birulu preotiescu câte o mesura de bucate dela 95 Nri 2. Pamenturile parochiale aratorie si fenatie de 14 cubule de semenatura. 3. Stólele indatinate. 4. Dela tota cas'a o di de lucru à 40 cr. v. a.

Dotatiunea invetiatorésca:

1. In bani 15 fl. 2. 12 cubule de bucate $\frac{1}{2}$ grâu si $\frac{1}{2}$ cucuruзу. 3. 8 stângeni de lemne, din care e a-se incaldi si scóla. 4. Dela 95 Nri câte o portia de fénu à 10 cr, care tóte laolalta computate facu sum'a de 402 fl. v. a.

Recurintii au a-si substerne recursurile ajustate cu documentele necesare la subseminatulu ppresviteru in (Ökrös) pana la 8/20. Sept. a. c.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: PETRU SUCIU, m. p. ppresviter gr. or. alu Belialui.

Pentru deplinirea postului de invetiatoré la scóla de fete nou infiintata din comun'a Toraculu-micu, protopresviteratulu B.-Comlesiu, se publica concursu cu terminu, de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumintele sunt: a) salariu anualu in bani 200 fl. v. a.; b) 30 meti de grâu, c) 10 fl. pentru scripturis-

tica, d) 4 orgii de paie, din care are a se incaldi si scóla, e) cortelu liberu cu gradina intravilana de legumi.

Reflectantele au a-si substerne recursurile ajustate cu testimoniulu proparandialu si de cualificatiune subscrisului inspectoru scolariu in Nagy-Torák, Cottulu Torontái, in terminulu sus indicatu.

Toraculu-micu, 7. Augustu 1888.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: PAULU TEMPEA, m. p. insp. scolariu.

Se escrie concursu pentru deplinirea postului invetiatorescu dela scóla confesionala din Ilteu, cerculu inspectoralulu alu Totvaradiei cu terminu de alegere pe 23. Augustu (9. Septemvre) 1888., cu care postu suntu impreunate urmatórele

Emoluminte:

1. Salariulu in bani 126 fl, 2. Pentru rescumpararea aloru 9. sinice de grâu 54 fl., 3. 9 sinice cucuruзу sfarmatu in natura, 4. Pentru scripturistica 6 fl, 5. Pentru conferintie 10 fl, 6. 2 masuri mazere, 7. dela inmormentari unde va fi poffit: a) cu liturgie 1 fl, b) fora liturgie 50 cr, 8 cuartiru liberu cu gradina de legumi, 9. 17 maji metriche fénu, 12 stângeni de lemne din cari are a-se incaldi si sal'a de invetiamentu.

Recurentii cari dorescu a ocupá acestu postu, au pana in 27. Augustu (8. Septemvre) a. c. a-si ascerne petitiunile lor, adresate comitetulu parochialu din Ilteu — parintelui protopopu si inspectoru scolariu Vasiliu Belesiu in Radn'a.

Dela recurenti se pretinde, ca se poséda testimoni de cualificatiune precum si din limb'a magiara, si sunt poffiti a-se presentá in s. biserica din Ilteu, pentru a-si aretá desteritatea in cântari si tipicu.

Ilteu, din siedinti'a comitetului parochialu tienuta in 23. Iulie, 1888.

Alesiu Vesalonu, m. p. presidele com. par.

Vasilie Givulescu, m. p. not. com. par.

In Contielegere cu mine: VASILE BELESIU, m. p. protopresviteru.

Pe baza decisului veneratului Consistoriu aradanu dto 9. Iunie a. c. Nro 1594., se escrie concursu pe capelani'a temporala infiintata pe larga preotulu Luc'a Popescu si incepata cu postulu invetiatorescu din Grosi, in protopresviteratulu Radn'a-Totvaradiei, cu terminu de 30. zile dela prim'a publicare.

Emolumintele sunt:

A) preotiesci: jumetate din tóte venitele parochiei, si anume: din o jumetate sessiune de pamentu, stole si biru dela 160. numere de case.

B) invetiatoresci: in bani 100 fl, 6 cubule de grâu, 6 cubule de cucuruзу, 2 masuri de mazere, 120 portione de fénu, 12 orgii de lemne din cari se va incaldi si sal'a de invetiamentu, cuartiru naturalu cu gradina de legumi.

Parochi'a fiind de clas'a a 3-a, dela recurinti se cere cualificatiunea prescisa pentru a treia clasa, si la casulu de a fostu preparandu si testimoniulu invetiatorescu, si recurentii au se-si substérna recursele ajustate cu tóte documintele necesarii protopresviterului tractualu Vasilie Belesiu, in M.-Radn'a comitatulu Arad.

Grosi, in 11. (August 1888.)

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: VASILIE BELESIU, m. p. protopresviteru.